

A close-up photograph of a person's hand resting on a dark wooden chair post. The hand is positioned palm-up, with a ring on the ring finger. The person is wearing a white garment. The background is softly blurred, showing the wooden structure of the chair.

Schaduw van de liefde

Een spirituele
levensreis



Catharina
Windemeijer

SCHADUW
VAN DE LIEFDE

Een spirituele levensreis

Catharina Windemeijer

JAYANTI

Uitgeverij
Ten Have

Inhoud

Geraakt	10
<i>Zonnekind</i>	19
Als de student er klaar voor is, verschijnt de meester	21
<i>De geboorte</i>	27
Gijs	29
<i>Vaders dood</i>	43
Veroverd	45
<i>Een hart vol onrust</i>	58
Het verlangen naar onvoorwaardelijke liefde	60
<i>Wanhoop</i>	70
Betoverd	72
<i>Afscheid</i>	83
In het paradijs	85
<i>De zoektocht</i>	109
Het spel van het universum	112
<i>De bevrijding</i>	120
Verstrikt	123
<i>In het licht</i>	136
De weg van het ego	139
De weg van het hart	147
<i>De Ontmoeting</i>	156
Onvoorwaardelijke liefde	159
De kracht van de wens	166
<i>De goddelijke romance</i>	173
Grace	175
Licht en donker zijn deel van het geheel	180
Bomen zonder wortels zijn geen bomen	187
Epiloog	191

☯ Geraakt ☯

– Het enige doel van de ware spirituele leraar is dat we onze eigen goddelijkheid gaan accepteren, herkennen en ervaren. –



Op uitnodiging van Ferdinand Vermeulen, een trainer die ons team op het werk komt coachen naar meer samenwerking en openheid, woon ik op 6 oktober 1999 samen met enkele collega's van mijn werk een workshop bij van Sri Vasudeva. 'Deze man moeten jullie ontmoeten!' had Ferdinand enthousiast uitgeroepen. 'Nog nooit heb ik zo'n liefdevol en integer mens ontmoet.' Zijn enthousiasme werkte aanstekelijk en zijn verhaal maakte indruk op ons, omdat deze goeroe zijn leven volkomen op zijn kop had gezet. Van directeur van een groot ziekenhuis was hij een bevlogen volgeling geworden. Hij had zijn stropdas aan de kapstok gehangen en was naar Trinidad gegaan waar Sri Vasudeva vandaan komt. 'Ik wilde daar voor altijd blijven, maar hij zei dat mijn kracht ligt in het inspireren van mensen. Het is mijn missie om zoveel mogelijk mensen met hem te laten kennismaken, zodat ook zij hun bron van liefde ontdekken.' Ferdinand weet ons inderdaad te inspireren. We hebben nog nooit een goeroe in levenden lijve ontmoet en dan is deze nog wel verlicht! Wat dat precies is weet ik niet, maar het schijnt geweldig te zijn.

Als we het conferentiecentrum binnenkomen, vangt Ferdinand ons bij de ingang van de zaal op. Hij spreidt zijn armen als hij

ons ziet. 'Aah, daar zijn jullie. Wat geweldig. Kom gauw binnen.' Hij draagt een glanzend beige pak en de stropdas die hij aan de kapstok had gehangen zit weer keurig om zijn nek geknoopt. Hij ziet eruit als Emiel Ratelband met zijn overdreven tandpastasmile en dominante enthousiasme. Wat heeft dit uiterlijke vertoon met de bron van liefde te maken, denk ik, als ik hem zie glimlachen en knikken tijdens een gesprek met een groepje heren. Zij wekken de indruk precies uit de hoek te komen die hij de rug heeft toegekeerd. Kom op, niet oordelen, spreek ik mezelf toe, geef hem een kans. Ik kijk om me heen. Behalve de heren in pak, die zich om Ferdinand heen hebben gegroepeerd, zie ik een paar vrouwen, die gezien hun kleding (lange soepjurken, kleurige sjaals en gebreide vestjes) mijn vooroordelen bevestigen. Spirituele zweefteven die ergens in de jaren zestig zijn blijven hangen. Ik zie echter ook andere gasten. 'Gewone mensen', die net als wij onwennig met een kopje koffie in hun hand wachten op wat er komen gaat. Sommigen lijken elkaar te kennen, anderen staan er wat verloren bij. Mijn collega's praten druk met elkaar. Hun gezichten glimmen, we zijn allemaal verwachtingsvol. Ik observeer de stralende glimlach en het geluk dat zo overduidelijk van Ferdinands gezicht afstraalt en ik denk even terug aan mijn mislukte aansluiting bij geloofsbewegingen zoals de bahai en brama kumaris, waar ik vooral dat schijnheilige geluk en die zijige blijdschap verafschuwde. Ik vertrouw het niet. Ik verlang naar bothed, naar harde materie. Ik zou een boer of een scheet willen laten, of een onbehoorlijke opmerking willen maken. Ik recht mijn rug. Ik ben hier wel, maar hoor er niet bij. Geen gezweef in mijn leven, ik laat me nergens door inpakken. Ik maak grapjes met mijn collega's, lach iets te hard. 'Ik ben benieuwd,' zeg ik, 'zou hij een lange jurk aanhebben, een gouden krans om zijn hoofd, of gewoon in een Rolls Royce aan komen rijden en een horloge met diamanten dragen?' We lachen nerveus en zoeken steun bij elkaar door blikken van verstandhouding, grapjes en vertrouwenwekkende aanrakingen. Plotseling voel ik een golf warmte door mijn lichaam gaan. Er

verandert merkbaar iets in de atmosfeer. Mijn hart lijkt even stil te staan en ik voel me aangeraakt door iets onnoembaars. Ik draai me om en zie in de deuropening van de zaal een jonge atletische man in een witte broek en een crèmekleurige sweater. Hij heeft zijn handen nonchalant in zijn zak en kijkt me recht aan met grote indringende ogen, alsof hij op dat moment kennis met mij maakt. Niet met mij die daar staat, maar met mij die vanbinnen zit en die op dat moment ook kennismaakt met hem. Het moment duurt kort en ik draai me snel om naar mijn collega's. 'Dat zal hem zijn,' zeg ik en probeer zo ontspannen mogelijk te lachen. 'Tjee, heel anders dan ik had verwacht, wat is hij jong zeg,' zegt mijn collega. Vasudeva loopt naar mensen toe, schudt ze de hand en maakt een praatje. Mijn blik dwaalt zijn kant op en hij vangt hem op over de menigte heen. Ik wend me weer snel naar mijn collega's. Even later komt hij recht op ons af. Met een stralende glimlach drukt hij onze handen, stelt zich voor, vraagt wie wij zijn en hoe we hier terecht zijn gekomen. Ik wijs naar Ferdinand. 'Ja,' zegt hij warm, 'dankzij hem ben ik nu hier en zijn er zoveel mensen gekomen. Het is zo fijn dat jullie er zijn. We zullen elkaar zeker nog verder spreken.' Hij drukt ons nogmaals de handen en loopt naar andere gasten. Een diepe, zoete geur hangt om ons heen. Mijn handen gloeien, mijn benen trillen, maar ik ontken dat het me iets deed en stel luchthartig voor een kop thee te gaan halen voor we verlicht worden.

'Voelde je dat?' Mijn collega Adriana wrijft in haar handen. 'Wat een energie en wat een ogen! Jé, ik ga vlak bij hem zitten, zoveel mogelijk energie opslurpen.' Collega Winnie beaamt het. 'Ja, geweldig die energie, zo helder en zo aanwezig. Pfoe, ik ben benieuwd wat hij ons gaat vertellen.' Ik zeg niets. Ik wil het gevoel van daarnet koesteren. Het heeft iets onherroepelijks. Een moment van betekenis. Eventjes lijkt het alsof mijn hele leven heeft toegewerkt naar dit moment. Ik schud mijn hoofd. Belachelijk! Ik erger me aan de blijge gezichten, de glimlachende mensen en hele-

maal aan Ferdinand, die al verlicht lijkt te zijn, althans zo gedraagt hij zich. Zijn gezicht glanst als dat van een televisiepresentator. Zo ziet hij er helemaal uit, een gladder tv-presentator, die de boel belazert waar we bij staan. Gelukkig heb ik hem door, ik laat me niet voor de gek houden, zeker niet door een clubje zweefgekken die denken het licht te hebben gezien. Ik houd me stug op afstand en weet dat de rest van de middag tijdens de workshop redelijk goed vol te houden. Alles wat Vasudeva vertelt in zijn enthousiaste verhaal leg ik inwendig op een weegschaal. Ik plaats kanttekeningen, relativeer zijn woorden en bekritiseer zijn houding. Oppervlakkige kretologie. Maak het eens concreet. Ja ja, dat verhaal over onvoorwaardelijke liefde kennen we nu wel, maar hoe vind je die dan in deze vijandige wereld? Ik kijk naar de gezichten van de luisteraars die allemaal aan zijn lippen lijken te hangen met een gelukzalige glimlach om hun mond. Vooral die spirituele vrouwen uit de jaren zestig. Zij glimlachen alsof ze precies weten wat de goeroe bedoelt. Hij kijkt me niet één keer aan, maar aan het eind van de middag als Vasudeva ons leidt in een meditatie raakt hij me opnieuw. Ik zit met mijn ogen dicht, luister naar zijn woorden en doe mijn best om mijn denkhoofd te sturen in de richting van ontspanning en leegte. Plotseling voel ik mij volstromen met een warme liefdevolle energie waardoor ik alles opeens loslaat, zomaar loslaat. Mijn denken laat ik los, de spanning in mijn lijf en mijn weerstand verdwijnen volledig. Even ben ik in het hier en nu en voel me ontspannen en blij. Het duurt maar kort, want het gevoel grijpt me bij de keel. Mijn hart bonkt en uit alle macht grijp ik de controle weer, terwijl ik er tegelijkertijd naar verlang om dit moment eeuwig te laten duren.

Vasudeva vraagt wat we voelden tijdens de meditatie. Wat gebeurde er? Collega Maria die naast me zit, zegt dat ze zich voelde zweven. Zoiets had ze nog nooit eerder gevoeld. Een andere deelnemer zag prachtige kleuren. Ik probeer te bedenken wat ik zal zeggen. Ik hoop dat hij me niet aan zal spreken. Laat hij niets aan me vragen, want wat moet ik zeggen? Ik weet niet eens wat ik

heb gevoeld, of gedacht. Het waren geen kleuren, er was alleen die aanraking, alsof hij in mij ademde.

We overnachten in het conferentieoord, maar ik kan nauwelijks slapen. Wat is er gebeurd? Wat heeft deze man in mij teweeggebracht? Soms heb ik het gevoel alsof er iemand in de kamer is. Belachelijk gewoon. Ik dommel weg en schrik wakker. Ik voel hoe nerveuze angsttrillingen langs mijn ruggengraat schieten. Ik spreek mezelf toe. Houd toch op, laat je niet meeslepen. Je creëert het allemaal zelf. Je bent toch al bron. Je hebt geen goeroe nodig, je bent al goeroe. Wat moet je met deze man, wat moet hij met jou? Ik houd niet van deze zogenaamde spirituele mensen, en dat gepraat over God, daar kan ik al helemaal niet tegen. Weten ze dan niet hoeveel oorlogen er door de eeuwen heen zijn gevoerd in naam van deze zogenaamde God? Uiteindelijk val ik in een onrustige slaap.

De volgende ochtend zeggen mijn collega's dat ze ook slecht hebben geslapen. Winnie weet zeker dat de goeroe vannacht in de kamer was.

'Houd toch op met die onzin,' reageer ik bruusk, 'we raken helemaal van de kaart van dit mystieke gedoe.' Woest schud ik mijn hoofd. 'Laten we realistisch blijven. Deze goeroe is gewoon een knappe man met een leuke lach en een goed verhaal, *that's it*.' Ik wil na de ochtendworkshop zo gauw mogelijk naar huis, terug naar mijn gewone leven, naar mijn gezin, naar de dingen die ik begrijp. Ik heb geen behoefte aan goeroes. Ze gooien je zand in de ogen en laten je geloven dat je goddelijk bent en dan vergeet je om verder zelf na te denken. Ik ben heel tevreden met mijn leven en met mijn carrière.

Dit was een leuke kennismaking, niet meer dan dat.

Het thema van de workshop deze ochtend is gezondheid en Vasudeva legt uit dat we onze gezondheid beïnvloeden met onze geest. Hij zegt dat liefde voor je lichaam je gezondheid positief beïnvloedt. Ik ben het met hem eens en herinner mij hoe ik mijn auto-immuunziekte heb leren accepteren door met compassie en

liefde naar mijzelf te gaan kijken. Ik stelde mijzelf de vraag: waardoor maak ik mijzelf ziek? En ik besepte toen hoe hard en streng ik altijd voor mezelf was. Het was nooit goed genoeg en mijn falen was belangrijker dan mijn succes. Toen ik dat onder ogen had gezien, kon ik wat positiever naar mijzelf kijken, hoewel ik me er nog steeds regelmatig op betrap hoeveel ik moet van mijzelf. Ik deel mijn verhaal in de groep. Vasudeva knikt begrijpend en ik merk op dat mijn kritische weerstand minder is dan de dag daarvoor. Als Vasudeva naar me lacht voel ik een onbekende warmte in mijn borst die me verlegen en nerveus maakt.

Als ik later op de dag thuiskom zit Gijs, mijn geliefde, op zolder tussen de om hem heen opgestelde toetsenborden en soldeert een versterker die hij waarschijnlijk langs de kant van de straat heeft gevonden. Op de planken langs de muur tot aan de nok van het dak staan oude versterkers, boxen en andere apparatuur opgesteld. Gijs is muzikant en hij is altijd bezig met het optimaliseren van zijn geluid.

Ik probeer hem uit te leggen wat de energie van Vasudeva voor uitwerking op me had. Gijs heeft net zo weinig op met religieuze tradities als ik. Op vakanties loop ik nog weleens een kerk binnen, maar hij blijft dan meestal buiten op me wachten. ‘Kerken zijn creepy,’ zegt hij.

‘Vasudeva is anders,’ probeer ik hem nu te overtuigen. ‘Hij heeft iets, iets warmes, iets bijzonders. Mijn hart werd aangeraakt in zijn buurt.’

‘Precies, dat is juist zo gevaarlijk,’ waarschuwt Gijs.

De volgende dag is er een workshop voor kinderen en ik weet Gijs te overreden om met de kinderen mee te gaan. Mijn zoon Jim van twaalf zou naar een verjaarspartijtje gaan, maar ik beslis dat hij deze bijzondere man móét ontmoeten! Deze kans komt misschien nooit weer. Mijn enthousiasme is overtuigend en Jim kruipt mokkend naast zijn zus op de achterbank van de auto. Hij weet dat als

ik iets in mijn kop heb het geen zin heeft om te protesteren. Carina van tien heeft er zin in. Leuk met z'n allen op stap. Het doet er niet toe waarheen.

De bijeenkomst is bij Ferdinand thuis, waar de goeroe logeert. De kinderen worden in een halve ronde cirkel op kussentjes op de grond gezet. De leeftijden variëren van vier tot circa dertien jaar. Voor de goeroe is met witte kleden een soort troon gemaakt. Een jongetje dat enthousiast op die mooie, witte stoel wil gaan zitten, wordt er haastig vanaf geplukt. Vasudeva laat echter maar even zijn gezicht zien en vertrekt na een halfuur onder het mom van hoofdpijn naar zijn kamer. Een goeroe met hoofdpijn, kan dat? Hij is toch verlicht, dan kan hij toch geen last meer hebben van hoofdpijn? De middag begint met een fragment uit de *Lion King* van Walt Disney. Dan volgen er een paar vage spelletjes, die de kinderen braaf uitvoeren. Vreemde ogen dwingen. Ferdinand en een blonde dame vullen de middag met tenenkrommende boodschappen die meer lijken te gaan over opgelegde normen en waarden dan over vrijheid en liefde. Ik zie de kinderen met vragende ogen mijn kant op kijken. Wat doe je ons aan? Gijs is nog alleen fysiek aanwezig. Ik trek mijn schouders op en schud mijn hoofd. Nee, dit had ik niet bedoeld. Het was anders. Het was zo vol belofte.

De kinderen worden onrustig, ook andere kinderen schuiven op hun stoel. Gijs werpt me een wanhopige blik toe. Tja, ik wil ook het liefste weg, maar voel me verplicht tegenover de goedbedoelende sprekers om te blijven.

Na de workshop komt Vasudeva nog even de kamer binnen om handen te schudden. Dan voel ik het weer, die warme trillende energie. Ik stel hem trots aan de kinderen voor.

'En dit is Gijs.' Ik kijk verwachtingsvol naar Vasudeva. Ik kijk naar Gijs, naar de kinderen. Er gebeurt niets. Voelen zij die warme energie dan niet?

'Lijkt me een toffe vent,' zegt Gijs later. Een toffe vent!

Als we eindelijk buiten staan gaan we in een wilde uitgelaten stemming, die je weleens hebt als je gedwongen te lang stil hebt

moeten zitten, naar McDonald's waar we onszelf zuiveren van de esoterische vergiftiging door hamburgers en patat met veel ketchup en mayonaise naar binnen te werken.

Op mijn werk kunnen we de energie die Vasudeva uitstraalde wel beter vasthouden. We zijn een klein bureau, dat bestaat uit vijf consultants, een administratief medewerkster en een directeur. We begeleiden mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt naar werk. Onze directeur staat open voor allerlei soorten trainingen en spirituele avonturen, zolang het past binnen de ontwikkeling van onze professionaliteit en dat is een breed omschreven begrip.

Mijn collega's en ik hebben na de workshop een onuitgesproken verbond met elkaar. Tijdens het wekelijkse overleg werpen we elkaar blikken van verstandhouding toe. We begrijpen elkaar zonder woorden. De directeur kijkt ons af en toe wat schichtig aan.

'Zeg, zijn jullie besmet met het goeroevirus of zo?' vraagt hij angstig. We lachen blij. Nee hoor, maak je maar geen zorgen. We lachen vanbinnen, we lachen vanbuiten. Het is net alsof er een voortdurende tinteling langs mijn ruggengraat loopt, een soort doorlopende opwinding. Onze nieuwe bedrijfsmissie: wat goed is voor jou, is goed voor het bedrijf, bevalt ons. Het past bij de wens om zelf verantwoordelijkheid te dragen. We laten de vaste agenda tijdens vergaderingen los. Die hebben we niet meer nodig. Wat je belangrijk vindt, komt vanzelf op tafel, want wij bepalen toch wat er besproken wordt en niet de agenda? De collega's die niet mee waren naar de workshop, reageren geïrriteerd. Doe toch eens normaal, wat jullie willen lijkt op anarchie. Zweverig idealisme. We zitten niet meer in de jaren zestig. Zo kan ik niet werken. Er ontstaan discussies en af en toe voel ik me wanhopig omdat het niet mogelijk lijkt om zonder bedreiging een goedlopend en op idealen gebaseerd bedrijf neer te zetten. Nog steeds worden verantwoordelijkheden bij anderen gelegd en wordt onze directeur aangewezen als zaken niet goed lopen. Sommigen vinden dat hij zich moet gedragen als een manager, ook al zegt hij steeds opnieuw dat hij geen goede manager is. Ik vind het niet erg dat hij

dat niet is. We kunnen het bedrijf toch gezamenlijk managen? ‘En verdienen we dan ook een managementsalaris?’ vraagt mijn collega droog. Gaandeweg met het oplopen van de werkdruk, de noodzaak van acquisitie en ons aanpassen aan de eisen van een steeds harder wordende markt, raken de mooie ideeën op de achtergrond. De vaste agenda komt deels terug. De directeur, die geen manager is, krijgt steeds meer managementtaken en ik vergeet Vasudeva en de energie die hij me gaf. Hij verdwijnt in de waan van de dag. Hij verdwijnt in de rimpeling van het alledaagse drama.

Zonnekind

De jonge hindoestaanse vrouw beklimt de weg stap voor stap. Slierten dik zwart haar dat ze achter haar hoofd heeft vastgebonden met een elastiek, zijn losgeraakt en hangen voor haar ogen. Ze veegt ze weg samen met het zweet dat in druppeltjes op haar voorhoofd staat en in kleine glimmende pareltjes langs haar neus omlaag glijdt. Het zweet druipt ook langs haar ruggengraat naar beneden waardoor haar shirt ertegenaan plakt. Ze is het gewend. Elke dag loopt ze het pad naar beneden en naar boven met een tas vol boodschappen in haar hand. De bus komt niet verder dan onder aan de heuvel. Boven op de heuvel staat het huisje dat zij en haar man kortgeleden hebben betrokken. Het is nog niet helemaal af, er moeten nog ramen en deuren in, maar het is tenminste van steen. De zon brandt in haar gezicht.

De vrouw is begin twintig. Ze is mooi en sterk en beslist van plan haar leven een zinvolle inhoud te geven. Ze legt haar hand onder haar natte shirt op haar buik, waarin het leven beweegt. Dit kleine wezentje dat in haar buik groeit, klopt op de deur van haar bestaan en laat weten dat hij haar leven vervulling zal brengen. Ze voelt hoe de warmte van haar hand door de huid naar binnen straalt en hoe het wezentje zich tegen de buikwand aan vlijt. Zijn energie stroomt door haar arm naar haar hart waar het zich verspreidt als warme liefde door haar hele lijf. Haar voetstappen worden licht en de pijn in haar heupen verdwijnt. Ze begint een wiegeliedje te zingen, dat haar moeder vroeger voor haar zong toen ze als kleine baby niet kon slapen.

Dan herinnert ze zich de droom die ze had aan het begin van haar zwangerschap. Een engel kwam naar haar toe en fluisterde in haar oor, dat als ze gedurende vijf zondagen zou bidden en zingen, ze een zoon zou baren die stralend zou zijn als de zon. Dus bad en zong ze gedurende vijf zondagen en dit bracht haar zoveel plezier dat ze nu al vijf maanden lang elke zondag bidt en zingt. Ze voelt hoe het haar kracht geeft en ze is ervan overtuigd dat het kindje ernaar luistert.

Als ze boven op de heuvel is aangekomen, kijkt ze uit over de zee in de verte en ze voelt een licht briesje langs haar gezicht. Ze likt het zoute zweet van haar bovenlip en zuigt de frisse lucht naar binnen. Ze zet haar tas neer, recht haar rug en legt beide handen op haar buik. Je zult een kind van de zon zijn, fluistert ze, een kind van het licht, een zonnekind.